

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΥΘΗΡΩΝ

Εξεταστέα ύλη Πανελληνίων Εξετάσεων 2020

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ομάδα Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών

ΒΙΒΛΙΑ 2019-20

I. «Αρχαία Ελληνικά, Φιλοσοφικός Λόγος», Γ' τάξης Γενικού Λυκείου, των Μ. Κοπιδάκη, Δ. Λυπουρλή, κ.ά., έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος".

II. «Αρχαία Ελληνικά, Φάκελος Υλικού Γ' τάξης Γενικού Λυκείου»

I. Από το βιβλίο: «Αρχαία Ελληνικά, Φιλοσοφικός Λόγος», Γ' τάξης Γενικού Λυκείου, των Μ. Κοπιδάκη, Δ. Λυπουρλή, κ.ά., έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος" :

1. Εισαγωγή:

A. Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ:

Κεφ. Δ2: Οι φιλοσοφικές ιδέες του Σωκράτη. Διαλεκτική, μαιευτική, ειρωνεία. Η αναζήτηση των ορισμών, η επαγωγική μέθοδος και η ηθική.

Κεφ. Δ3: Η δίκη και ο θάνατος του Σωκράτη.

B. Ο ΠΛΑΤΩΝ:

Κεφ. Ε1: Ο βίος του.

Γ. Πλάτωνος Πρωταγόρας:

α) (Α. Η διάρθρωση του διαλόγου και τα πρόσωπα: «Εισαγωγή ... » έως και «Η απάντηση του Πρωταγόρα και ο μύθος για τη δημιουργία της ανθρώπινης κοινωνίας»)

β) (B. Η φιλοσοφική σημασία του διαλόγου).

Δ. Πλάτωνος Πολιτεία: Εισαγωγή στην Πολιτεία

α) (1. Νεανικές φιλοδοξίες και απογοητεύσεις, 2. Η συγγραφή της Πολιτείας και 3. Η σκηνοθεσία και τα πρόσωπα του διαλόγου)

β) (6. Οι τρεις τάξεις, 8. Η αγωγή των φυλάκων, 12. Οι φιλόσοφοι-βασιλείς, 13. Η δικαιοσύνη)

γ) (Η αλληγορία του σπηλαίου, εισαγωγικό σημείωμα)

Ε. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (Βίος και έργα):

α) («Πότε και πού γεννήθηκε ο Αριστοτέλης - Λίγα λόγια για την καταγωγή του» και «Ο Αριστοτέλης στην Ακαδημία του Πλάτωνα: μαθητής πρώτα, δάσκαλος στη συνέχεια»).

β) («Ο Αριστοτέλης στη Μακεδονία: δάσκαλος του Αλεξάνδρου», «Επιστροφή του Αριστοτέλη στην Αθήνα: αρχίζει η τρίτη περίοδος της φιλοσοφικής του δραστηριότητας. Ο Αριστοτέλης διδάσκει στο Λύκειο» και «Ο Αριστοτέλης εγκαταλείπει οριστικά την Αθήνα - Το τέλος της ζωής του»).

II. Από το βιβλίο: «Αρχαία Ελληνικά, Φάκελος Υλικού Γ' τάξης Γενικού Λυκείου»

Κείμενα αναφοράς από τις παρακάτω θεματικές ενότητες, όπως αυτά εμφανίζονται στον φάκελο υλικού:

A. Η αντίληψη για τη φιλοσοφία: Η φιλοσοφία και η διαμόρφωση του ανθρώπου (ανθολόγιο κειμένων με βάση τον φάκελο υλικού)

A.1 Γιατί φιλοσοφεί ο άνθρωπος;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Μετά τα φυσικά Α 982b12-28

A.2 Η πρακτική και πολιτική διάσταση της φιλοσοφίας

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Προτρεπτικός προς Θεμίσιωνα, αποσπάσματα 8-9

A.3 Η φιλοσοφία ως προϋπόθεση για την ευδαιμονία

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, Επιστολή στον Μενοικέα, 122

B. Η δημιουργία της ανθρώπινης κοινωνίας και η πολιτική αρετή (Πλάτων, Πρωταγόρας)

B.4 Ο πρωταγόρειος μύθος: η διανομή των ιδιοτήτων στα ζώα

ΠΛΑΤΩΝ, Πρωταγόρας 320c-321b (ενότητα 2η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

B.5 Ο πρωταγόρειος μύθος: η κλοπή της φωτιάς- έντεχνη σοφία και λόγος

ΠΛΑΤΩΝ, Πρωταγόρας 321b-322a (ενότητα 3η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

B.6 Ο πρωταγόρειος μύθος: το δώρο του Δία-η πολιτική αρετή ως κοινή και αναγκαία ιδιότητα των ανθρώπων

ΠΛΑΤΩΝ, Πρωταγόρας 322a-323a (ενότητα: 4η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

B.7 Η συγκρότηση της πόλεως

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά Α 1.12, 1253a29-39 (ενότητα 14η σχολικού βιβλίου, που δίνεται σε μετάφραση, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

Γ. Η παιδεία και η αναζήτηση της αλήθειας - η ανθρώπινη φύση και το χρέος του φιλοσόφου (Πλάτων, Πολιτεία - «η αλληγορία του σπηλαίου»)

Γ.8 Η αλληγορία του σπηλαίου: οι δεσμώτες

ΠΛΑΤΩΝ, Πολιτεία 514a-515c (ενότητα 1η σχολικού εγχειριδίου της έκδοσης (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος" με προσθήκη κειμένου όπως στον φάκελο υλικού)

Γ.9 Η αλληγορία του σπηλαίου: η παιδεία

ΠΛΑΤΩΝ, Πολιτεία 518b-519a (με προσθήκη νέου κειμένου, όπως στον φάκελο υλικού)

Γ.10 Η αλληγορία του σπηλαίου: οι φιλόσοφοι

ΠΛΑΤΩΝ, Πολιτεία 519b-520a (ενότητες: 12η και 13η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

Γ.11 Ο χαρακτήρας και οι στόχοι της παιδείας

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά Θ 1.3-2.1, 1337a33-b11 (ενότητα 20η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος»)

Δ. Ο άνθρωπος ανάμεσα στους ανθρώπους - η ηθική αρετή (Αριστοτέλης, Ηθικά Νικομάχεια)

Δ.12 Η ηθική αρετή

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Ηθικά Νικομάχεια Β 1. 1-4, 1103a14-b2 (ενότητες: 1η και 2η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

Δ.13 Η Ηθική αρετή και η ηθική πράξη

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Ηθικά Νικομάχεια Β 1. 5-8, 1103b2-25 (ενότητες: 3η και 4η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

Δ.14 Ηθική αρετή και μεσότητα

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Ηθικά Νικομάχεια Β 6. 4-8, 1106a26-b7 (7η ενότητα σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

Δ.15 Ορισμός της αρετής

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Ηθικά Νικομάχεια Β 6. 10-13·16, 1106b18-28·1106b36-1107a6 (ενότητες: 9η και 10η, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

Ε. Ο άνθρωπος μέσα στην πόλη - η πολιτική αρετή και η πολιτική εξουσία (Αριστοτέλης, Πολιτικά)

E.17 Ο άνθρωπος ζώνων πολιτικών

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά Α 1. 10-11, 1253a7-18 (ενότητα 13η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

E.18 Η αρχή της πλειοψηφίας

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά Γ 6.3-4, 1281a39-b10

(νέο κείμενο από τον φάκελο εκπαιδευτικού υλικού)

E.19 Το πολίτευμα της δημοκρατίας

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά Δ 4.2-3, 1291b30-39 (ενότητα 19η σχολικού εγχειριδίου)

Στ. Ο άνθρωπος πολίτης του κόσμου - η νέα οικουμένη και η επιμέλεια εαυτού (ανθολόγιο φιλοσοφικών κειμένων από την ελληνιστική και ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα)

ΣΤ. 20 Ο κοσμοπολίτης άνθρωπος

ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ, Διατριβαί, Β.10.1-4 (νέο κείμενο όπως στον φάκελο υλικού)

ΣΤ. 21 Η νέα οικουμένη

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ, Περί Αλεξάνδρου τύχης και αρετής 6 329 A-D (νέο κείμενο από τον φάκελο υλικού)

ΣΤ. 22 Η επιμέλεια του εαυτού

ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΡΗΛΙΟΣ, Τα εις εαυτόν, 4.3 (νέο κείμενο, όπως στον φάκελο υλικού)

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. ΚΕΙΜΕΝΟ

Αδίδακτο πεζό κείμενο αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων της απικής διαλέκτου.

2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ - ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

α. Η ύλη που περιλαμβάνεται στα βιβλία του Γυμνασίου «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα» Α', Β', Γ' Γυμνασίου.

β. Ολόκληρη η ύλη που περιλαμβάνεται στο βιβλίο της Α' τάξης Γενικού Λυκείου «Εγχειρίδιο Γλωσσικής Διδασκαλίας» (ενότητες 1- 21), <http://ebooks.edu.gr/new/> (...)

Η απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.